

ผู้ผลิตรายอื่น ที่มีลักษณะการผลิตผลิตภัณฑ์ไม้แกะสลักเหมือนกัน ภายในพื้นที่ มีจำนวน 2 ราย ได้แก่ กลุ่มแกะสลักบ้านกิวแลหลวง และกลุ่มแกะสลักบ้านฟ้าฮ่าม นอกจากนี้ ยังมีกลุ่มแกะสลักจากบ้านถวาย อำเภอหางดง ซึ่งกลุ่มผู้ผลิตทั้ง 3 ราย จำหน่ายผลิตภัณฑ์ไม้แกะสลัก ราคาสูงกว่ากลุ่มและกลุ่มแกะสลักบ้านถวายค่อนข้าง ได้เปรียบในเรื่องสถานที่จัดจำหน่าย การบรรจุ และการขนส่งให้กับลูกค้า

4.2.4.4 ปัญหาด้านการเงิน

กลุ่มงานหัตถกรรมไม้แกะสลักประสบปัญหาในการจัดเก็บเงินค่าบำรุงเข้า กลุ่มงานหัตถกรรม ร้อยละ 3 จากยอดขายผลิตภัณฑ์ของสมาชิกยังไม่สามารถจัดเก็บได้เต็มที่ เนื่องจากสมาชิกบางรายไม่ยอมส่งผลิตภัณฑ์มาขายที่ร้านค้ากลุ่ม ซึ่งปัญหาดังกล่าวนี้ถ้ากลุ่มยังไม่สามารถแก้ไขได้ อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของกลุ่มงานหัตถกรรมในระยะยาว

กลุ่มงานหัตถกรรมไม้แกะสลักขาดบุคลากรที่สามารถจัดทำบัญชีขั้นสูงได้แก่ การจัดทำงบดุล งบกำไรขาดทุนผลการดำเนินงานประจำปี ประกอบกับคณะกรรมการบริหารกลุ่ม ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการเงินภายในกลุ่มงานหัตถกรรมไม้แกะสลักอาจส่งผลกระทบต่อวางแผนทางการเงินและแผนดำเนินงาน

กลุ่มงานหัตถกรรมไม้แกะสลัก ขาดแคลนเงินทุนเพื่อจัดซื้อ ไม้มาทำตุ๊กตาเพื่อใช้ในการผลิตภายในกลุ่มงานหัตถกรรมไม้แกะสลัก สืบเนื่องมาจากการจัดเก็บค่าบำรุงยังไม่มีประสิทธิภาพ ทำให้ไม่มีเงินทุนสำรองเพื่อใช้จัดซื้อไม้

กลุ่มงานหัตถกรรมไม้แกะสลักยังไม่มีการวางแผนการเงิน โดยใช้ข้อมูลการเงินของปีที่ผ่านมาในการจัดตั้งงบประมาณประจำปีและงบประมาณในระยะยาวของกลุ่ม

การบริหารการเงินของคณะกรรมการ ยังไม่มีการกำหนดผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน อาจทำให้เกิดปัญหาในการรั่วไหลและการจ่ายเงินภายในกลุ่มงานได้

4.2.4.5 ด้านนักท่องเที่ยวมีจำนวนน้อย

จากการศึกษาพบว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามายังศูนย์หัตถกรรมมีจำนวนน้อย แต่ก็ให้ความสนใจในผลงานที่มีอยู่ ลักษณะเหมือนต้องการศึกษาดูงานมากกว่าที่มีการซื้อขาย นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาก็ไม่ได้มาเป็นหมู่คณะ จะเดินทางมาประมาณตั้งแต่ 3 - 5 คน เท่านั้น กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวมักจะกระทำคือการเดินสำรวจแล้วก็เดินทางกลับ โดยมีผู้นำกลุ่มให้การต้อนรับและให้ข้อมูลเพียงคนเดียว

ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มงานหัตถกรรมไม้แกะสลักมีทำเลที่ตั้งไม่สะดวกตา สำหรับการขายผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม และตั้งอยู่ห่างไกลจากถนนใหญ่ ถ้าต้องการเข้าไปชมหรือซื้อ ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม ต้องสอบถามที่อำเภอสันป่าตอง หรือมีผู้นำทางไป

4.3 แนวทางการพัฒนาหมู่บ้านหัตถกรรมไม้แกะสลักให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

จากผลการวิเคราะห์กลุ่มงานหัตถกรรมไม้แกะสลักในหมู่บ้านกัวแลน้อยทำให้ได้แนวทางต่าง ๆ เพื่อนำมาหาแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในหมู่บ้านกัวแลน้อย ซึ่งได้แนวทางการพัฒนาหลัก 4 แนวทาง ได้แก่ แนวทางการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม แนวทางการจัดองค์กรทางการท่องเที่ยวของชุมชน แนวทางการพัฒนาความพร้อมด้านบุคลากรทางการท่องเที่ยว และ แนวทางการจัดรายการนำเที่ยวของชุมชน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.3.1 แนวทางการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม

การจัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลทางการท่องเที่ยวในการจัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลทางการท่องเที่ยว ทุกคนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า พื้นที่ที่เหมาะสมที่จะจัดตั้งคือพื้นที่ภายในศูนย์หัตถกรรมไม้แกะสลักของกลุ่ม เนื่องจากมีที่ติดกับถนนภายในชุมชน และยังมีที่ว่างที่จะสามารถสร้างได้พร้อมกันยังมีบริเวณรอบ ๆ เป็นที่จอดรถสำหรับผู้ที่มาเยี่ยมชมผลิตภัณฑ์ได้เป็นอย่างดี

ห้องสุขา จากการศึกษาข้างต้นพบว่า บ้านกัวแลน้อยยังไม่มีห้องสุขาสำหรับนักท่องเที่ยวอย่างเป็นทางการ หากนักท่องเที่ยวประสงค์จะเข้าห้องสุขาจะต้องไปใช้ห้องสุขาของโรงเรียนกัวแลน้อยประสิทธิ์วิทยา ซึ่งอยู่ไกลออกไปและที่สหกรณ์ผลิตไม้สานป่าตองหรือขอเช่าตามบ้านเรือนชาวบ้าน จึงได้มีแนวทางจัดสร้างห้องสุขาสำหรับนักท่องเที่ยวขึ้นในพื้นที่ที่เหมาะสมน่าจะเป็นบริเวณภายในศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มงานหัตถกรรมไม้แกะสลัก ซึ่งเจ้าของที่ดินดีที่จะให้สร้างโดยสุขาหญิงและสุขาชายแยกออกจากกันอย่างละ 2 ห้อง

4.3.2 แนวทางการจัดองค์กรทางการท่องเที่ยวของชุมชน

เนื่องจากภายในหมู่บ้านกัวแลน้อยยังไม่มีองค์กรที่รับผิดชอบดูแลทางการท่องเที่ยวของหมู่บ้านจึงทำให้การบริการด้านการท่องเที่ยวที่มีอยู่เป็นเพียงในลักษณะของการบอกทางไปยังจุดนำชมเด่น ๆ และเป็นที่ยึดกันโดยทั่วไปภายในหมู่บ้าน เช่น วัดกัวแลน้อย ตลาดสดบ้านกัวแลน้อย และศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มงานหัตถกรรมไม้แกะสลัก ทางองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแม่ พร้อมด้วยผู้นำชุมชน ผู้นำกลุ่มงานหัตถกรรมไม้แกะสลัก และ ตัวแทนชาวบ้านที่เป็นสมาชิกกลุ่มงานแกะสลักจึงเสนอให้มีการจัดองค์กรทางการท่องเที่ยวของชุมชน โดยแบ่งตามหน้าที่และความรับผิดชอบ คือ ประธานการท่องเที่ยว ฝ่ายต้อนรับและนำเที่ยว ฝ่ายบริการข้อมูล ฝ่ายประชาสัมพันธ์ ฝ่ายเอกสาร และฝ่ายการเงิน

4.3.3 แนวทางการพัฒนาความพร้อมด้านบุคลากร

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาความพร้อมด้านบุคลากรซึ่งเป็นแนวทางต่อเนื่องจากแนวทางการจัดองค์กรทางด้านการท่องเที่ยวของชุมชนจะเน้นไปที่การพัฒนาเยาวชนของชุมชนให้เป็นยุวมัคคุเทศก์ นำนักท่องเที่ยวเยี่ยมชมหมู่บ้าน โดยจัดอบรมและความรู้ในเรื่องของประวัติชุมชน ความสำคัญและความเป็นมาของงานประเพณี ศิลปวัฒนธรรมและงานหัตถกรรมไม้แกะสลักที่มีการสืบทอดมานาน รวมทั้งวิธีการนำเสนอและการสร้างความสนใจให้นักท่องเที่ยวทั้งนี้การคัดเลือกเยาวชนจะหาอาสาสมัครเข้ามาฝึกอบรม นอกจากนี้หาก เยาวชนคนใดที่มีพื้นฐานการแกะสลักหรือพอมีความชำนาญก็จะทำการฝึกอบรมให้และเปิดโอกาสเพื่อแสดงการแกะสลักไม้ให้นักท่องเที่ยวได้ชมอีกด้วย

4.3.4 แนวทางการจัดรายการนำเที่ยวของชุมชน

สำหรับแนวทางการจัดรายการนำเที่ยวของชุมชน ผลจากการสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลหลักและจากการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม พบว่าในปัจจุบันนี้รูปแบบการนำเที่ยวของหมู่บ้านกัวแลน้อยเป็นการเยี่ยมชมเฉพาะจุดใดจุดหนึ่งเท่านั้น เช่น เยี่ยมชมศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ไม้แกะสลักและเยี่ยมชมการแกะสลักตามบ้านเป็นบางครั้ง ซึ่งยังมีอีกหลายจุดที่เป็นที่น่าสนใจควรแก่การไปเยี่ยมชมและเหมาะที่จะนำมาจัดเป็นรูปแบบรายการนำเที่ยว จากการสนทนากลุ่มกับผู้ให้ข้อมูลหลักสามารถนำเสนอรูปแบบการนำเที่ยวภายในชุมชนแบบเต็มวัน โดยมีเส้นทางการท่องเที่ยวภายใน หมู่บ้าน มีการกำหนดและจุดนำชมดังนี้

เวลา 07.00 น. - เดินทางออกจากที่พักในตัวเมือง

08.00 น. - ถึงหมู่บ้านกัวแลน้อย นมัสการหลวงพ่อปัดพรชัย กิตติโส
เจ้าอาวาสวัดกัวแลน้อย และ

สักการะบูชาพระพุทธรูปภายในโบสถ์วิหารวัด

รับฟังความเป็นมาและวิถีชีวิตของชาวบ้านกัวแลน้อย

08.30 น. - ชมการฟ้อนเล็บต้อนรับจาก กลุ่มหนุ่มสาว หรือ กลุ่มยุวชน
ชาวบ้านกัวแลน้อย

09.30 น. - แวะเที่ยวจับจ่ายซื้ออาหารท้องถิ่นที่ตลาดสดบ้านกัวแลน้อย

10.00 น. - เยี่ยมชมการแกะสลักไม้ในชุมชน รับฟังการบรรยายเกี่ยวกับ
ประวัติความเป็นมา กระบวนการ ขั้นตอนการผลิตไม้
แกะสลักแบบดั้งเดิมที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน ให้
นักท่องเที่ยวทดลองการแกะสลักกับชาวบ้าน
ชมผลิตภัณฑ์ที่ชาวบ้านแกะสลักเสร็จแล้วเลือกซื้อ

ตามอรรถาธิบาย

- 12.00 น. - พักรับประทานอาหารกลางวันที่บ้านอาหารภายในชุมชน
- 13.00 น. - แวะชมและใช้บริการนวดแผนโบราณมีทั้งชาวบ้านและคนตาบอดของบ้านกิ้วแลน้อยให้บริการ
- 14.00 น. - เยี่ยมชมศูนย์หัตถกรรมไม้แกะสลักบ้านกิ้วแลน้อยชมสินค้าที่ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มงานหัตถกรรมไม้แกะสลักและเลือกซื้อตามอรรถาธิบายก่อนเดินทางกลับ

ถ้านักท่องเที่ยวท่านใดที่มีเวลาหรือไม่จำกัดเวลาในการเที่ยวชมและต้องการที่จะพักค้างคืนกับชาวบ้านเพื่อศึกษาต้องการประสบการณ์หรือมีความสนใจเป็นพิเศษ ต้องการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ภาษาวัฒนธรรมกับชาวบ้าน ต้องการศึกษาดูวิถีชีวิตของคนในชุมชนนั้น ได้แก่ การทำไม้แกะสลัก เทศกาลและงานประเพณีต่าง ๆ ชาวบ้านมีความพร้อมที่จะต้อนรับและจัดการนำเที่ยวตามความต้องการของนักท่องเที่ยว

4.4 เสนอรูปแบบการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนในหมู่บ้านกิ้วแลน้อย

จากแนวทางทั้ง 4 แนวทางดังกล่าวมาแล้ว สรุปเป็นรูปแบบในการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนในหมู่บ้านกิ้วแลน้อยได้ดังนี้

4.4.1 การจัดการเที่ยวด้านวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน (Cultural Tourism)

จากศักยภาพของหมู่บ้านที่มีอยู่แล้วจะนำนักท่องเที่ยวศึกษาเรียนรู้วัฒนธรรมของชุมชนในด้านการแกะสลักไม้ วิถีชีวิต ประเพณีวัฒนธรรม ซึ่งมีดังนี้

ด้านการเรียนรู้การแกะสลักไม้ การพัฒนาหมู่บ้านกิ้วแลน้อยให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ไม้แกะสลักภาคเหนือ เนื่องจากแต่เดิมการทำไม้แกะสลักเป็นการทำเพื่อประโยชน์ใช้สอยในครัวเรือน โดยจะทำในยามว่าง หรือจากการทำไร่ ทำนาเสร็จแล้ว แต่เนื่องจากเกิดการเปลี่ยนแปลงในวัตถุประสงค์ของการแกะสลักเป็นการทำเพื่อขาย จึงมีความจำเป็นที่จะต้องแกะสลักให้ทันและตรงตามความต้องการของลูกค้า ไม้ที่เป็นวัตถุดิบหลักในการแกะสลักจึงไม่เพียงพอชาวบ้านจึงต้องใช้ไม้ที่ซื้อจากองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ทำให้สะดวกสบายมากกว่าเป็น

เหตุให้การแกะสลักไม้ของชุมชนมีลักษณะเป็นไปในทางธุรกิจเหมือนสินค้าโดยทั่วไปทั้งที่งานแกะสลักไม้เป็นงานที่ทำได้ยากลำบากกว่าจะสำเร็จแต่ละชิ้นต้องใช้เวลามากในการทำ ทำให้

กระบวนการผลิตไม้แกะสลักของชาวบ้านไม่ได้รับสนใจที่จะสืบทอดจากลูกหลานและเกรงว่า ภูมิปัญญาด้านหัตถกรรมไม้แกะสลักของชาวบ้านก๊วแลน้อยจะสูญหายไป

กระบวนการหรือขั้นตอนการผลิตไม้แกะสลักเป็นขั้นตอนที่น่าสนใจ และจากการที่ ไม้แกะสลักของชาวบ้านก๊วแลน้อยเคยได้รับรางวัลชนะเลิศอันดับที่ 1 และอันดับที่ 2 จากการ ประกวดแข่งขันหัตถกรรมของจังหวัดเชียงใหม่หลายครั้งและยังได้รับเลือกเป็นหนึ่งในผลิตภัณฑ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแม่ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนะแนวทางที่จะส่งเสริมให้หมู่บ้านก๊วแลน้อย เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้และ ถ่ายทอดวัฒนธรรมไม้แกะสลักของภาคเหนือ เพื่อเป็นการอนุรักษ์และส่งเสริมกระบวนการ แกะสลักไม้ของหมู่บ้านก๊วแลน้อย แบบดั้งเดิม เช่น ภาพนูนต่ำ นูนสูง แบบลอยตัวที่มองเห็น ได้รอบทิศทางโดยไม่ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยและยังได้เรียนรู้ขั้นตอนการแกะสลัก เช่น การรู้จัก เครื่องมือชนิดต่าง ๆ การดูแลรักษา การรู้จักไม้ที่ใช้ให้เหมาะสมกับชิ้นงาน การออกแบบ การแกะสลัก การตกแต่งรายละเอียดและตกแต่งสี นักท่องเที่ยวจะได้เรียนรู้ถึงความอดทน ความประณีต ละเอียดสวยงามในชิ้นงานแต่ละชิ้นของคนในชุมชน ในการประกอบอาชีพไม้ แกะสลักนี้ และสามารถนำข้อมูลความรู้ทั้งหมดที่ได้จากการแกะสลักมาให้ความรู้แก่ผู้ที่สนใจ ก่อรูปกับทางเทศบาลอำเภอสันป่าตอง มีโครงการส่งเสริมแปรรูปสินทรัพย์ให้เป็นทุนโดยให้ ประชาชนเข้าไปจับจองพื้นที่เทศบาลบนถนนสายหลักและสายรองเพื่อตั้งศูนย์กลางจำหน่าย ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมหมู่บ้าน ซึ่งกำลังดำเนินการอยู่ในขณะนี้ และจะทำการคัดเลือกผู้ที่ประกอบ อาชีพในด้านต่าง ๆ รวมทั้งผู้ที่มีความรู้หรือภูมิปัญญาชาวบ้านมาเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือผู้รู้ประจำ ตำบลในด้านต่างๆ โดยเฉพาะ

นอกจากนี้แนวทางการพัฒนาให้หมู่บ้านก๊วแลน้อยเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ครบวงจร ของภาคเหนือยังเป็นการสร้างสิ่งดึงดูดใจอย่างหนึ่งให้กับหมู่บ้านก๊วแลน้อยนอกเหนือไปจากการ แกะสลักไม้เพียงอย่างเดียว และเป็นการสร้างกิจกรรมทางการท่องเที่ยวให้เป็นที่น่าสนใจและเพื่อ สร้างชื่อเสียงให้กับหมู่บ้านก๊วแลน้อยให้เป็นที่รู้จักแก่คนทั่วไปมากยิ่งขึ้นซึ่งจะต้องอาศัยความร่วมมือ กันในทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งจากชาวบ้านก๊วแลน้อยซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่ด้วย

ด้านวิถีชีวิตประเพณีวัฒนธรรมนำนักท่องเที่ยวไปสัมผัสวิถีชีวิตในการกิน การอยู่ ภาษาที่พูด เรียนรู้ประเพณีวัฒนธรรม และกิจกรรมต่างๆ ของคนในชุมชน เช่น ประเพณีทำบุญ ในวันพระ ทำบุญบ้าน งานบวช สืบชะตาบ้าน และงานเทศกาลที่มีการประพาศปฏิบัติสืบต่อกัน มาจนเป็นวัฒนธรรม เช่น เทศกาลสงกรานต์ที่ในวันที่ 13 เมษายน ชาวบ้านเรียกว่า “วันสังขารล่อง” เป็นวันที่ชาวบ้านปิดกวาด เช็ดถูทำความสะอาดบ้านเรือน และนำมุ้ง หมอน

ที่นอนออกมาซักตาก และในวันที่ 15 เมษายน ในตอนเช้าชาวบ้านก็พร้อมใจกันทำบุญที่วัด และในวันเดียวกันนี้ตอนเย็นชาวบ้านก็จะพากันไปรดน้ำดำหัวผู้เฒ่าผู้แก่เพื่อขอพรเพื่อเป็นสิริมงคล แก่ตนเองและครอบครัว

4.4.2 การจัดทำเที่ยวเชิงเกษตร (Agro Tourism)

เป็นการนำเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมของคนในชุมชน โดยคนในชุมชนมีส่วนร่วมในการสาธิต และให้ความรู้โดยการสอนและอธิบายให้นักท่องเที่ยวได้เข้าใจในการเป็นเกษตรกรของคนในชุมชนบ้านกัวแลน้อย ซึ่งมีรายการนำเที่ยวดังนี้

นำชมที่นาแปลงข้าว มีการสาธิตการเลือกเมล็ดพันธุ์ข้าวเปลือก การนำข้าวเปลือกไปแช่น้ำไว้ 3 วัน ต่อจากนั้นก็นำข้าวเปลือกที่แช่ขึ้นไปบ่มไว้จนข้าวงอก แล้วก็นำข้าวไปหว่านเพื่อใช้เป็นต้นกล้า ซึ่งใช้เวลาประมาณ 30 วัน ระหว่างรอดต้นกล้าโตก็มีการไถนาเตรียมที่นาให้พร้อม จากนั้นชาวบ้านก็จะมาช่วยกันหรือบางภาคเรียกว่า ลงแขก ดำนาจนเสร็จ และเมื่อต้นข้าวโต ผลิดอกออกผลเต็มที่แล้ว ชาวบ้านก็จะมาช่วยกันเก็บเกี่ยวข้าวจนเสร็จเช่นเดียวกัน จนถือเป็นประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามของคนในชุมชนนี้

นำชมที่นาปลูกถั่วเหลือง กระเทียม และเลี้ยงสัตว์แบบธรรมชาติ โดยไม่มีการตัดแปลงหรือเสริมแต่ง เพื่อให้ชุมชนรักษารากเหง้าทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาดั้งเดิมไว้

จากนั้นก็ให้นักท่องเที่ยวชมพืชผักสวนครัวปลอดสารพิษ เช่น พริกขี้หนู พริกหนุ่ม ข่า ตะไคร้ ขมิ้น มะกรูด มะเขือ มะเขือเทศ ผักกาด กะหล่ำ กถั่ว และอื่น ๆ เป็นต้น ที่ชาวบ้านใช้เป็นอาชีพเสริม เพิ่มรายได้ ที่เหลือยังใช้แบ่งปันญาติพี่น้องและเพื่อนบ้านได้อีกด้วย ซึ่งจะ ทำให้นักท่องเที่ยวได้รับความรู้ ความเพลิดเพลินในวิถีชีวิตด้านความเป็นเกษตรกรของชาวบ้านกัวแลน้อยอีกด้านหนึ่ง และชาวบ้านเองก็จะได้เกิดความหวงแหนในถิ่นที่อยู่ของตน เพื่อธำรงไว้ซึ่งสุนทรียภาพอย่างยั่งยืน

4.4.3 การจัดทำพักในชุมชน (Home Stay)

เป็นการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนเป็นคนกำหนดทิศทางการท่องเที่ยว ชุมชนอยู่ในบทบาทเจ้าของกิจกรรมการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเพื่อพักผ่อนและเรียนรู้ ชุมชนในฐานะเจ้าของกิจการต้องสร้างแรงจูงใจให้คนตัดสินใจเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน บ้านกัวแลน้อยมีดังนี้

นักท่องเที่ยวจะได้พบกับสิ่งแปลกใหม่ โดยเฉพาะการพักอาศัยกับเจ้าของบ้าน และต้องจ่ายค่าที่พักและอาหารให้เจ้าของบ้าน

มีการศึกษาแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมกับเจ้าของบ้าน ซึ่งทำให้เจ้าของบ้านสามารถพัฒนาตนเองในเรื่องการสื่อความหมายและสามารถถ่ายทอดความรู้แก่คนที่สนใจ

แสดงและจำหน่ายสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน อาทิ สินค้าหัตถกรรม อาหารประจำถิ่น พืชผลทางการเกษตร เช่น พริก แดงกวา แดงโม เป็นต้น

กิจกรรมการแสดงทางวัฒนธรรม เช่น การฟ้อนเล็บ ฟ้อนดาบ การละเล่นพื้นบ้านและการแสดงดนตรีเฉพาะชุมชน

กิจกรรมท่องเที่ยวในหมู่บ้านเป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวซึ่งชุมชนในหมู่บ้านเป็นผู้ดำเนินการเพื่อเสนอแก่นักท่องเที่ยว เช่น การจัดกิจกรรมเดินป่าเพื่อชมและได้ใกล้ชิดธรรมชาติในบริเวณหมู่บ้านหรือบริเวณใกล้เคียง พร้อมมัคคุเทศก์นำทางโดยคิดค่าใช้จ่ายจากนักท่องเที่ยว

การจัดแคมป์ โดยนำนักท่องเที่ยวไปนอนพักค้างคืนในบริเวณป่าใกล้บ้าน หรือในทุ่งนาที่ว่างเปล่า เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ฟังเสียงนก เสียงแมลง และชมดวงดาวยามค่ำคืนที่เงียบสงบ ซึ่งนักท่องเที่ยวบางคนที่อยู่ในตัวเมืองจะไม่สามารถเห็นดวงดาวยามค่ำคืน เพราะในตัวเมืองเต็มไปด้วยแสงไฟเหล่านี้ จะทำให้นักท่องเที่ยวได้รับทั้งความรู้และสัมผัสกับธรรมชาติที่พบเห็น

4.4.4 การจัดท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Healthy Tourism)

การจัดกิจกรรมของคนในชุมชนบ้านกัวแลน้อยที่มีการประพาศปฏิบัติสืบต่อกันมาในการใช้ภูมิปัญญาในการแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพจนสามารถที่จะนำมาให้บริการแก่นักท่องเที่ยวได้ เช่น

การจัดบริการนวดแผนโบราณ ที่จะทำให้หายปวด หายเมื่อยของชาวบ้านนั้นมีบริการไว้ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเยาวชน และกลุ่มคนตาบอด การนวดบางครั้งต้องใช้น้ำมันหรือสมุนไพรที่ช่วยคลายกล้ามเนื้อ ซึ่งยาสมุนไพรที่มีคนในชุมชนปรุงแต่งอยู่แล้ว การนวดของชาวบ้านจะมีการใช้ลูกประคบช่วยด้วยเพื่อให้กล้ามเนื้อได้รับการกระตุ้นมากขึ้น จากนั้นก็จะทำการนวดตามร่างกายและส่วนต่าง ๆ ที่มีอาการปวดเมื่อย ลูกประคบทำโดยนำเอายาสมุนไพรมาห่อหุ้มด้วยผ้าขาวบางมีขนาดเท่าอุ้งมือ แล้วนำไปนึ่งให้ร้อนพอถึงเวลาที่นวดก็จะนำเอาลูกประคบมาประคบตามร่างกายเสร็จแล้วจึงนวดตาม ทำให้ได้ผลมากกว่าการนวดเฉย ๆ

การบริการด้วยวิธีการแหก โดยการใช้มีด กด ชูด ลากเบา ๆ ไปตามร่างกายผู้ป่วย ซึ่งเป็นวิธีการรักษาให้หายจากการเจ็บป่วยอีกวิธีหนึ่งที่ชาวบ้านนำมาใช้ แต่จะมีการใช้ควบคู่กับคาถาอาคมโดยเสก เป่า ไปที่มีด (ใช้ไม้ทำ) แล้วทำการแหกไปตามร่างกายที่มีอาการเจ็บป่วย ซึ่งก็ทำให้คลายและหายได้ คนที่ทำการแหกส่วนมากจะเป็นหมอพื้นบ้าน

การบริการด้วยการตอกเส้นหรือตอกลิ่ม เป็นการรักษาเส้นเอ็นที่ตึงเครียด ซึ่งทำการบีบนิ้วแล้วยังไม่หายจึงทำการตอกเส้น โดยใช้ไม้ที่ทำเป็นลิ่มเล็ก ๆ แล้ววางลงตรงบริเวณที่เส้นตึงเครียดใช้ก้อนตอกเบา ๆ ที่ลิ่มก็จะทำให้เส้นเอ็นคลายออกได้

นอกจากนี้ยังมีการย่ำขาง (ขางคือแผ่นเหล็กชนิดหนึ่งที่ไม่เหมือนเหล็กโดยทั่วไป ถ้าอยู่ตามลำพังแล้วขางจะมีความเย็นในตัวของมันเอง ถึงแม้อากาศจะร้อน) ที่ชาวบ้านใช้กันอยู่สามารถนำมาบริการกับนักท่องเที่ยวได้เพราะใช้รักษาโรคปวดข้อ ปวดกระดูก และกล้ามเนื้ออักเสบ บวมแดง ที่คนโบราณเรียกว่า โรคบิดโป่ง มีอาการปวดตามข้อเท้าและเข่า การย่ำขางจะใช้ควบคู่กับสมุนไพร โดยนำสมุนไพรทาตามร่างกายตรงที่เจ็บป่วย แล้วนำขางเป็นแผ่นไปวางบนไฟให้ร้อน ก่อนจะย่ำขางจะเอาเท้าไปแช่น้ำสัก 30 วินาที แล้วจึงเหยียบขางที่ร้อนจัดแล้วมาเหยียบตามร่างกายผู้ป่วยทำสลับไปมาจนมีอาการดีขึ้นและหายในที่สุด คนที่จะทำการย่ำขางได้จะต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์อย่างเพียงพอ หรือเป็นหมอพื้นบ้านที่รู้จักทั้งโรคและการรักษาที่ถูกต้อง แต่ปัจจุบันคนที่รู้สึกลปวดเมื่อยจะชอบใช้วิธีย่ำขางในการรักษา เพราะบอกว่าได้ผลดี ซึ่งทำให้คนต่างประเทศที่เห็นคุณค่านิยมมาเรียนการย่ำขางตามชุมชนที่มีการรักษาโดยการย่ำขางมากขึ้น

ขณะเดียวกันก็จะมี การสาธิตการแนะนำให้รู้จักต้นสมุนไพรชนิดต่าง ๆ ที่ใช้รักษาโรคแต่ละชนิด การสาธิตการทำยาสมุนไพร และการจำหน่ายยาสมุนไพรให้แก่นักท่องเที่ยวด้วย

การให้บริการแก่นักท่องเที่ยวด้านภูมิปัญญา นี้ นอกจากเป็นรายได้ให้แก่ชุมชนแล้ว ยังเป็นการอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาของคนในชุมชน และคนในชุมชนเองก็เกิดความภูมิใจในภูมิปัญญาของตนเองที่มีคนให้ความสนใจมาใช้บริการ ซึ่งจะทำให้คนรุ่นหลังเห็นคุณค่าและหันมาให้ความสนใจศึกษาเรียนรู้เพื่อสืบทอดภูมิปัญญาให้คงอยู่กับชุมชนบ้านกัวแลน้อยตลอดไป